

**ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
ЗАКОНА ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ**

(обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 1, 23, 32, 45, 81 и 82 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 20, 50 и 81 от 2012 г., бр. 15, 17, 30, 52, 66, 70 и 71 от 2013 г., бр. 19, 21, 53, 98 и 107 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 28, 39, 50, 62 и 76 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 14 от 2017 г.; изм., бр. 63, 65, 85, 90 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 49 и 77 от 2018 г., бр. 17 от 2019 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2019 г. – бр. 19 от 2019 г., изм. бр. 29 от 2019 г., бр. 11, 86, 103, 109 и 110 от 2020 г., бр. 16, 41, 43 и 80 от 2021 г. и бр. 15, 24 и 32 от 2022 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2021 г. - бр. 56 от 2022 г.; изм. бр. 62 от 2022 г.)

§ 1. В чл. 30 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 т. 18 се изменя така:

„18. одобрява общи за съдилищата, прокуратурата и Националната следствена служба автоматизирани информационни системи след съгласуване с министъра на правосъдието и министъра на електронното управление и осигурява системната интеграция и оперативната съвместимост на автоматизираните информационни системи на органите на съдебната власт;“

2. В ал. 5 се създава т. 20:

„20. одобряват автоматизираните информационни системи за органите на съдебната власт след съгласуване с министъра на правосъдието и министъра на електронното управление;“

§ 2. В чл. 175а, ал. 3, т. 2 след думите „(ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.)“ се добавя „наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 910/2014,“.

§ 3. Член 360а се изменя така:

„Чл. 360а. (1) Органите на съдебната власт могат да издават актове и извършват удостоверителни изявления в електронна форма при спазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 и на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. Актовете и изявленията се подписват с квалифициран електронен подпис.

(2) Органите на съдебната власт издават актовете и извършват изявленията по ал. 1 в друга форма, когато:

1. това е предвидено в закон;

2. издаването на актовете и извършването на изявленията е невъзможно да бъде осъществено в електронна форма поради мястото на извършването им, участниците или поради изключителни обстоятелства от техническо естество, които се посочват в акта или изявлението.

(3) Органите на съдебната власт могат да извършват всички други предвидени в закона процесуални действия с помощта на електронни средства, освен ако поради естеството им това не е възможно или ако в закон е предвидено извършването им по друг начин.“

§ 4. В чл. 360б, ал. 1 след думата „пленума“ се добавя „или съответните колегии“.

§ 5. В чл. 360в, ал. 2 в основния текст думите „възможност за“ се заменят с „възможност, включително за лица с увреждания, за“.

§ 6. В чл. 360г се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашния текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Органите на съдебната власт осигуряват свободно и безплатно информация относно възможността за извършване на процесуални действия в електронна форма в единния портал за електронно правосъдие, на интернет страниците си и на видни места в сградите си.“

§ 7. В чл. 360е, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 7 се изменя така:

„7. електронните адреси в единния портал за електронно правосъдие.“

2. Създават се т. 8 и 9:

„8. защита от компютърни вируси и програми за разстройване дейността на компютърни системи, за узнаване, заличаване, изтриване или копиране на данни;

9. възможността да се идентифицира страната.“

§ 8. Член 360ж се изменя така:

„**Чл. 360ж.** (1) Участниците в съответното производство могат да извършват процесуални действия в електронна форма, освен когато закон изрично предвижда друго.

(2) Органите на съдебната власт приемат електронни изявления, с които се извършват процесуални действия, когато са:

1. спазени изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 и на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги;

2. подписани с квалифициран електронен подпис, когато законът изисква саморъчен подпис за валидността на определени изявления;

3. извършени чрез единния портал за електронно правосъдие или системата за сигурно електронно връчване, поддържана от Министерството на електронното управление;

4. в съответствие с определените с наредбата по чл. 360е, ал. 1, изисквания по чл. 360, ал. 1, т. 2 и 3.

(3) Съдилищата осигуряват възможност на лицата да извършват процесуални действия в електронна форма по достъпен начин или в удобен диалогов режим, включително за лицата с увреждания. При извършването на процесуални действия в електронна форма съдът предварително информира лицето по ясен, разбираем и недвусмислен начин относно:

1. техническите стъпки по създаването на изявлението;

2. възможността за достъп до електронното дело;

3. техническите средства за установяване и отстраняване на грешки при въвеждането на информация, преди да бъде подадено изявлението;

4. възможността за получаване на възпроизведени на хартиен носител копия и преписи от електронното дело.

(4) Идентификацията на лицата, подаващи електронни изявления, се извършва по реда на Закона за електронната идентификация или чрез средствата за електронна идентификация, издадени в друга държава членка, които отговарят на условията по чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 910/2014.

(5) Електронните изявления до съда се подписват с квалифициран електронен подпис, когато законът предвижда писмена форма за извършването им и наличие на подпис.

(6) След регистриране на постъпил електронен документ в информационната система, чрез която се извършват процесуални действия в електронна форма или се заявява извършването на удостоверителни изявления, автоматично се генерира и се изпраща потвърждение до подателя за получаването му.

(7) Потвърждението е електронен документ, който съдържа най-малко следните реквизити:

1. регистрационен номер;
2. име на адресата;
3. време на получаване на входящия електронен документ;
4. информация за достъп до електронния документ и до всички приложения към него документи, както и възможност за изтеглянето им с автоматично удостоверяване на съответствието им с постъпилите.

(8) Потвърждението се изпраща на електронния адрес за връчване на страната или процесуалния ѝ представител.

(9) Лицето, извършващо действието в електронна форма, се уведомява на посочения от него електронен адрес в случай на технически нередовности.

(10) При наличие на технологична възможност техническата проверка на извършено действие под формата на електронно изявление се извършва автоматизирано за съответствие със стандартите и изискванията, определени с наредбата по чл. 360е, ал. 1.“

§ 9. Създава се чл. 360ж¹:

„**Чл. 360ж¹** (1) Изявленията и актовете, подавани до органите на съдебната власт на хартиен носител, както и всички документи и информация на хартиен носител, се въвеждат в информационната система на органите на съдебната власт чрез снемане на електронен образ във вид и по начин, позволяващи възпроизвеждането им, включително в текстова форма.

(2) Пълното и точно съответствие на снетия електронен образ със снемания документ, както и на въведената електронна информация, се удостоверяват от съдебни служители. Удостоверяването се извършва чрез полагане на подпис на служителя върху хартиения носител, а на въведените електронни образи - чрез подписването им с електронен подпис на служителя.

(3) Документите по ал. 1 се пазят до изтичане на срока за съхранение на делото.“

§ 10. Създава се чл. 360ж²:

„**Чл. 360ж²** (1) Документите и информацията, представени на електронен носител, постъпили по електронен път или въведени в информационната система на органите на съдебната власт, се обработват и съхраняват по начин, гарантиращ защитата от грешки, подправяне и загуба.

(2) Пленумът на Висшия съдебен съвет осигурява технологичната и техническата възможност на органите на съдебната власт за извършване на действията по ал. 1 и чл. 360ж¹, ал. 1.“

§ 11. Член 360з се изменя така:

„**Чл. 360з.** (1) При извършване на процесуално действие, което поставя началото на отделно производство, в информационната система на органа на съдебната власт се образува електронно дело.

(2) Електронното дело е съвкупност от свързани електронни записи в информационната система на органа на съдебната власт, която съдържа всички електронни документи и информация, създадени или предоставени от участниците в производството, както и електронни образи на документите и доказателствата, представени на хартиен носител, и електронни образи на актовете и изявленията извършени от органите на съдебната власт по чл. 360а, ал. 2.

(3) Органите на съдебната власт осигуряват на лицата, които имат право на достъп до делата, отдалечен, непрекъснат и безплатен достъп по електронен път до електронните дела, както и технологии и средства за достъп до електронните дела в помещенията, където се намират администрациите им. На лицата се осигурява и достъп до доказателствата по ал. 6.

(4) Органите на съдебната власт осигуряват чрез определени служители от администрациите им съдействие на лицата, които поискат да осъществят достъп до електронните дела.

(5) Органите на съдебната власт осигуряват поддържането и съхранението на електронните дела по начин, който не позволява случайното или незаконното унищожаване на данни от тях и не допуска неправомерен достъп, изменение или разпространение. За всяко електронно дело се съхранява информация за лицата и електронните адреси, от които делото е достъпно, времето за достъп, както и извършените по делото действия в информационната система на органите на съдебната власт.

(6) Органите на съдебна власт осигуряват съхраняването на доказателствата и документите на материалния носител, на който са представени. Доказателствата, които поради естеството си не могат да се преобразуват в електронна форма, се прилагат към делото във вида, в който са представени пред съда.

(7) По искане на лицата, които имат право на достъп до делото, цялото или част от електронното дело може да се възпроизвежда в необходимия брой документи на хартиен носител със значението на официални преписи след заверка от съдебен служител. За възпроизвеждането се събира такса като за препис.

(8) По искане на лицата, които имат право на достъп до делото, органите на съдебната власт им предоставят извлечение от цялото или част от електронното дело на технически носител. Ако техническият носител е предоставен от лицето, не се дължи заплащане на такса. В останалите случаи лицето дължи само заплащане на разходите за осигуряване на носителя.

(9) По искане на лицата, които имат право на достъп до делото, органите на съдебната власт им предоставят незаверено копие на цялото или на част от електронното дело, възпроизведено на хартиен носител. За възпроизвеждането се събира такса като за фотокопие.

(10) Такса по ал. 8 и 9 не се дължи в случаите на освобождаване по чл. 83 от Гражданския процесуален кодекс, както и в други случаи, предвидени в закон.

(11) Държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, лицата, на които е възложено упражняването на публична функция, организациите, предоставящи обществени услуги, включително банките, и възложителите на обществени поръчки не могат да изискват заверени преписи на хартиен носител от актове и удостоверителни изявления, за които им е осигурен достъп в единния портал за електронно правосъдие.“

§ 12. В чл. 360и думите „и начинът на съхраняване на доказателствата и доказателствените средства по делата“ се заличават.

§ 13. В чл. 360к се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се ал. 1:

„(1) Квалифицираните електронни подписи на съдиите, прокурорите, следователите и съдебните служители съдържат уникален служебен идентификатор, различен от единния им граждански номер.“;

2. Досегашният текст става ал. 2.

§ 14. В ал. 360н, ал. 2 думите „е част от единната информационна система на съдилищата и“ се заличават.

§ 15. В чл. 386 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 думите „създава и поддържа информационна система „Централна база данни „Съдимост“ се заменят с „използва Европейската информационна система за съдимост“.

2. Създават се нови ал. 4 и 5:

„(4) Министерство на правосъдието създава и поддържа Централизирана автоматизирана информационна система „Съдебен статус“ с централна база данни, която се използва от бюрата за съдимост при районните съдилища и от Централното бюро съдимост при Министерство на правосъдието.

(5) За осъществяване на задълженията по ал. 1 и 4 Министерството на регионалното развитие и благоустройството осигурява отдалечен достъп в реално време на Министерството на правосъдието до Националната база данни „Население.“

3. Досегашната ал. 4 става ал. 6 и в нея думите „условията за изграждане на информационната система „Централна база данни „Съдимост“, поддържането и функционирането ѝ,“ се заменят с „поддържането и функционирането на Централизираната автоматизирана информационна система „Съдебен статус“.

4. Досегашната ал. 5 става ал. 7.

§ 16. В чл. 391, ал. 3, т. 1 се изменя така:

„1. организира и осъществява охраната на съдебните сгради, на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, на сградата на Агенцията по вписванията - Централно управление, както и на сградите, в които се провеждат изпити, конкурси и избори, организирани от Министерството на правосъдието и от Висшия съдебен съвет.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§17. В Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 62 и 76 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 14 от 2017 г.; изм., бр. 63, 65, 85, 90 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 49 и 77 от 2018 г., бр. 17 от 2019 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2019 г. – бр. 19 от 2019 г., изм. бр. 29 от 2019 г., бр. 11, 86, 103, 109 и 110 от 2020 г., бр. 16, 41, 43 и 80 от 2021 г. и бр. 15, 24 и 32 от 2022 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2021 г. - бр. 56 от 2022 г.; изм. бр. 62 от 2022 г.) в § 218 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

(1) Всички образувани до изтичането на срока по § 229, т. 4 първоинстанционни дела на хартиен носител се приключват на хартиен носител във всички съдебни инстанции.

2. Алинея 2 се отменя.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Когато орган на съдебната власт е снел електронен образ от висящи дела по ал. 1 или от приключени дела преди изтичане на срока по § 229, т. 4, съответният орган може да предоставя достъп до тях само за справочни цели.“

4. Създава се ал. 4:

„(4) По делата по ал. 1 може да се извършват процесуални действия в електронна форма от участниците в производствата. Актовете и удостоверителните изявления на органите на съдебната власт могат да се издават в електронна форма, когато Висшият съдебен съвет е осигурил технологична възможност за това. Всички постъпили или създадени електронни документи се поддържат и съхраняват на хартиен носител по реда чл. 360ж¹, ал. 2.“

§ 18. (1) Образуваните първоинстанционни дела в периода от 1 юли 2021 г. до 30 юни 2024 г. може да се водят едновременно в електронна форма и на хартиен носител до приключването им във всички съдебни инстанции.

(2) По делата по ал. 1 всички подадени по електронен път документи и издадени актове и изявления на органите на съдебната власт в електронна форма се възпроизвеждат и заверяват на хартиен носител по реда на чл. 360ж¹, ал. 2 и се прилагат към делото. По делата по ал. 1 всички подадени документи и издадени актове и изявления на органите на съдебната власт на хартиен носител се възпроизвеждат в електронна форма по реда и със значението на чл. 360ж¹, ал. 1 и се прилагат към делото.

(3) Изявления и процесуални действия на участниците в производството, извършени или удостоверени в електронна форма, се възпроизвеждат като копия по делото на хартиен носител. Изявления и процесуални действия на участниците в производството, извършени или удостоверени на хартиен носител, се възпроизвеждат в електронна форма.

(4) Органите на съдебната власт осигуряват пълното и точно съответствие между делото на хартиен носител и електронното дело чрез използваните информационни системи.

(5) Висшият съдебен съвет осигурява нужните технически условия за изпълнение от съдилищата на задължението по чл. 360з, ал. 3, изр. първо за достъпа до електронните дела в помещенията, където се намират администрациите им, в срок до 1 март 2024 г.

(6) Висшият съдебен съвет осигурява свързаност между Единната информационна система на съдилищата и Единната деловодна информационна система в срок до 1 март 2024 г.“

§ 19. Извършените до влизането в сила на този закон процесуални действия и изявления от участниците в съдебното производство и извършените процесуални действия и издадените актове от органите на съдебната власт в електронна форма или на хартиен носител са валидни.

§ 20. В Административнопроцесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 30 от 2006 г.; изм., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 94 от 2008 г., бр. 35 от 2009 г., бр. 100 от 2010 г., бр. 39 от 2011 г., бр. 77 от 2012 г., бр. 104 от 2013 г., бр. 27 от 2014 г., бр. 74 от 2016 г., бр. 13, 58, 63, 85 и 103 от 2017 г., бр. 42 и 77 от 2018 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2019 г. – бр. 36 от 2019 г.; изм., бр. 94 от 2019 г. и бр. 44 и 98 от 2020 г.; изм., бр. 9 и бр. 15 от 2021 г.) в чл. 137, ал. 2 думите „чл. 360е, ал. 1, т. 7 от Закона за съдебната власт“ се заменят с „чл. 38, ал. 2 и 3 от Гражданския процесуален кодекс“.

§ 21. В Гражданския процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. – бр. 63 от 2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009

г. – бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 5 от 2011 г.; изм., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г., бр. 15 и 43 от 2016 г., бр. 8, 13, 63, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 42 и 65 от 2018 г., бр. 38, 83, 98 и 100 от 2019 г., бр. 68 и 98 от 2020 г., бр. 9 и 15 от 2021 г. и бр. 15 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 38:

а) в ал. 2 се създава т. 3:

„3. системата за сигурно електронно връчване, поддържана от Министерството на електронното управление.“

б) в ал. 4 се създава изречение второ „Тази възможност не се прилага за чл. 50, ал. 5, чл. 51 и чл. 52“;

в) създават се ал. 7 и 8:

„(7) Съгласието за връчване по ал. 2 може да бъде заявено:

1. предварително по конкретно дело,

2. с изрично последващо потвърждаване на връчването;

3. общо за всички бъдещи дела чрез заявление до публичен регистър, поддържан от единния портал за електронно правосъдие.

(8) Регистрацията в системите по ал. 2, т. 1 и 3 за лицата по чл. 50, ал. 5, чл. 51 и чл. 52 се счита за служебно известна на връчващия орган.“

2. Член 41 се изменя така:

„Задължение за уведомяване

Чл. 41. (1) Страната – физическо лице, която отсъства повече от един месец от адреса, който е съобщила по делото или на който веднъж ѝ е връчено съобщение, е длъжна да уведоми съда за новия си адрес, ако не го е заявила като настоящ адрес пред българските органи за гражданска регистрация. Такова задължение има страната и при промяна на посочения електронен адрес за връчване. Същото задължение имат и законният представител, попечителят и пълномощникът на страната.

(2) При неизпълнение на задълженията по ал. 1, всички съобщения се прилагат към делото и се смятат за връчени. За тези последици страната трябва да бъде предупредена от съда най-късно при връчване на първото съобщение. Когато страната е посочила неверен или несъществуващ адрес, всички съобщения се прилагат към делото.“

3. Член 41а се изменя така:

„Момент на електронното връчване

Чл. 41а. (1) Електронното връчване се счита за извършено в момента на изтеглянето на изпратения документ от адресата.

(2) Адресатът изтегля документа в 7-дневен срок от деня на постъпването на посочения адрес на електронна поща. Документ, постъпил в заявения период на отсъствие по чл. 41б, трябва да бъде изтеглен в 7-дневен срок, считано от деня, следващ изтичането на този период.

(3) В случай, че документът не бъде изтеглен в срока по ал. 2, той се смята за връчен в първия ден след изтичането на срока за изтегляне, освен ако адресатът докаже, че документът не е постъпил или е постъпил в по-късен момент на посочения адрес на електронна поща.“

4. Създава се чл. 41б:

„Период на отсъствие

Чл. 41б. (1) Физическите лица, регистрирани в информационните системи по чл. 38, ал. 2, т. 1 и 3 могат да заявят по електронен път, че ще отсъстват и не приемат

съобщения за определени периоди, които общо не може да бъдат с продължителност повече от 40 дни в рамките на една календарна година.

(2) Лицата по ал. 1 могат да заявят и периоди на отсъствие поради временна неработоспособност, удостоверена със съответния документ.

(3) Заявеното отсъствие не засяга действието на връчването спрямо документи, които са постъпили на електронния адрес за връчване на адресата преди постъпване на заявлението за отсъствие.“

5. В чл. 42, ал. 3 думите „електронен адрес за връчване“ се заличават.

6. В чл. 44:

а) в ал. 2 думите „по телефона или“ се заличават;

б) в ал. 3:

аа) точка 3 се изменя така:

„3. електронен запис за изпращането при връчване чрез система по чл. 38, ал. 3 и 6.“

бб) създават се т. 4 и 5:

„4. електронен запис за потвърждение, че съобщението е изтеглено – при връчване чрез система по чл. 38, ал. 3 и 6;

5. електронен запис за връчването от системата по чл. 38, ал. 2, т. 3.“

в) създава се ал. 5:

„(5) При връчване по телефона съдебният служител отразява датата, часа, номера, начина, по който се е уверил с кого разговаря, и какво е съобщил или поканил. Когато текстът на съобщението с приложенията не може да бъде прочетен по телефона, служителят поканва адресата да се яви в канцеларията на съда в двуседмичен срок, за да ги получи. Съобщението се смята за връчено с изтичането на срока. Когато адресатът не желае да изслуша съобщението или поканата, служителят удостоверява отказа и съобщението се счита за връчено след изтичане на двуседмичен срок.“

7. В чл. 50, ал. 5 думите „на нотариуси и частни съдебни изпълнители“ се заменят с „на пенсионноосигурителни дружества, когато тези дружества са регистрирани или имат клон в Република България,“ и се създава изречение второ: „Те са длъжни да посочат такъв.“

8. Член 51 се изменя така:

„Връчване на адвокат

Чл. 51. (1) Връчването на адвокат става лично в неговата кантора или на всяко място, където той се намира по служба. Връчването в кантората може да се извърши на всяко лице, което работи или сътрудничи на адвоката. При удостоверяване на връчването връчителят посочва името и качеството на получателя.

(2) Когато в адвокатската кантора не може да бъде намерено лице, което да получи съобщението, връчителят залепва уведомление по чл. 47, ал. 1. Второ уведомление не се залепва.

(3) Адвокатът не може да откаже получаването на съобщението на своя доверител, освен след оттегляне на пълномощното по реда на чл. 35, отказ от пълномощие по чл. 36, както и когато от пълномощното недвусмислено личи, че не се отнася за инстанцията, за която е призоваването. Отказът на адвоката да приеме съобщението се отбелязва в разписката и се удостоверява с подписа на връчителя. Отказът не засяга редовността на връчването.

(4) Връчването на адвокат може да се извърши и само електронно на посочен електронен адрес за връчване по реда на чл. 38, ал. 2.“

9. В чл. 52:

а) в заглавието думите „и общини“ се заменя с „общини и лица, осъществяващи публични функции“;

б) в ал. 2:

аа) след думата „учреждения“ съюзът „и“ се заменя със запетая и след думата „общините“ се добавя „на нотариусите, частните съдебни изпълнители и синдиците,“;

бб) създава се изречение второ: „Те са длъжни да посочат такъв.“.

10. В чл. 102а:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Съдът издава актове и удостоверителни изявления в електронна форма и извършва всички други предвидени в закона процесуални действия с помощта на електронни средства при условията на Закона за съдебната власт, освен когато закон изрично предвижда друго.“

б) алинеи 2 и 3 се отменят.

в) в ал. 4 думите „овластен от ръководителя на съответния съд“ се заличават.

11. Член 102б се отменя.

12. Член 102в се отменя.

13. Член 102г се отменя.

14. Член 102д се отменя.

15. Член 102е се изменя така:

„Процесуални действия в електронна форма на участниците в съдебните производства

Чл. 102е. Участниците в съдебните производства могат да извършват процесуални действия в електронна форма при условията на Закона за съдебната власт.“

16. В чл. 102ж се отменя.

17. В чл. 102з:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Когато електронното изявление до съда се подава от пълномощник, към изявлението се представя:

1. пълномощно, подписано с квалифициран електронен подпис, ако упълномощаването е извършено с електронно изявление и с удостоверение време на подписване с електронен времеви печат;

2. електронен образ на пълномощното, ако същото е на хартиен носител; в този случай при оспорване от страна или при поискване от съда, лицето следва да представи оригинала на документа или официално заверен препис от него на хартиен носител.

б) алинея 3 се изменя така:

„(3) Към електронни изявления преписи за страните не се представят. Съдът възпроизвежда изявленията и приложенията към тях в необходимия брой преписи на хартиен носител и ги изпраща на участниците в производството, за които не е приложимо електронно връчване. За възпроизвеждането страната, извършила действието в

електронна форма, заплаща предварително такса като за фотокопие, определена с тарифата по чл. 73, ал. 3, освен в случаите по чл. 83.“

18. В чл. 135а, ал. 2 накрая се добавя „консулска служба или дипломатическо представителство на Република България в друга държава членка на Европейския съюз.“.

19. В чл. 150, ал. 3 след думите „определен от тях служител“ се добавя „или служител на консулска служба или дипломатическо представителство на Република България в друга държава членка на Европейския съюз“.

20. В чл. 156а:

а) в ал. 4 след думата „лицето“ се добавя „или консулската служба или дипломатическото представителство на Република България в държава членка на Европейския съюз по мястото на пребиваване на страната, свидетеля или вещото лице.“;

б) ал. 5 след думата „ареста“ се добавя „консулската служба или дипломатическото представителство на Република България в държава членка на Европейския съюз,“

21. Член 183 се изменя така:

„Представяне на документи на хартиен носител

Чл. 183. Когато по делото се прилага документ, той може да бъде представен и в заверен от страната препис или като електронен образ, заверен от страната с квалифициран електронен подпис. В такъв случай при поискване тя е длъжна да представи оригинала на документа или официално заверен препис от него. Ако не стори това, представеният препис се изключва от доказателствата по делото.“

22. В чл. 234, ал. 1 след думата „протокол“ се добавя „на хартиен носител“.

23. В чл. 286, ал. 2 накрая се добавя: „пред Върховния касационен съд“.

24. Чл. 406, ал. 1 се изменя така:

„(1) След като провери дали актът е редовен от външна страна и удостоверява подлежащо на изпълнение вземане срещу длъжника, съдът постановява разпореждане за издаване на изпълнителен лист, в което посочва подлежащата на изпълнение част от акта. Изпълнителният лист се издава въз основа на разпореждането.“

25. В § 1, т. 2 от допълнителната разпоредба след думите „електронно правосъдие“ се добавят „или в системата за сигурно електронно връчване, поддържана от Министерството на електронното управление“.

§ 22. В Закона за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 110 от 2020 г.) в § 28 от преходните и заключителните разпоредби т. 1 се изменя така:

„ 1. параграф 25, който влиза в сила от 30 юни 2024 г.;“

§ 23. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от

2018 г. – бр. 87 от 2018 г.; изм., бр. 96 от 2018 г., бр. 7, 16 и 83 от 2019 г., бр. 98, 103 и 110 от 2020 г., бр. 9, 16 и 20 от 2021 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 41 от 2021 г.; изм., бр. 80 от 2021 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 85 от 2021 г. и бр. 32 и 62 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 33:

а) алинея 7 се изменя така:

„(7) Съдебните актове се изготвят при условията на Закона за съдебната власт.“;

б) ал. 8:

аа) в изречение първо съюзът „и“ се заличава;

бб) изречение второ се заличава.

2. Член 247а се отменя.

3. В чл. 310, ал. 1 думите „се изготвя в единната информационна система на съдилищата и“ и “с квалифициран електронен подпис“ се заличават.

4. В чл. 311, ал. 2 думите „се изготвя в единната информационна система на съдилищата, като“ и “с квалифициран електронен подпис“ се заличават.

§ 24. Параграф 22 влиза в сила от 30 юни 2022 г.